

N:o 53.

Af Friherre **Klinckowström**: *Med förslag till ändrad lydelse af sista stycket i 107 § Regeringsformen.*

Sedan länge har inom Riksdagen uppmärksamheten varit fäst vid den svårighet, som beträffande Konungens rådgifvares ansvarsskyldighet rörande deras åtgärder vid utanordnande af statsmedel uppstår, med anledning af rikshufvudbokens fördröjda afslutande, revision och delgifvande för Riksdagen.

Exempelvis må nämnas att, enligt § 72 Riksdagsordningen, skall hvarje års statsrevision taga sin början den 15 Augusti och vara fullbordad inom två månader, hvarvid *ett* års afslutade räkenskaper, så väl statsverkets, som Riksbankens och Riksgäldskontorets, skola granskas. Till de revisorer, som sammanträda i Augusti, lemnas *de* statsverkets räkenskaper, hvilka äro afslutade ett år sju och en half månader före nämnda tid.

Viktigt är att Riksdagen lemnas öppet att kunna draga till ansvar, genom Konstitutions-Utskottet, den eller de Konungens rådgifvare, som möjligen kunna hafva felat, genom de råd de lemnat eller de åtgärder de vidtagit rörande dispositionen af statsverkets medel, emot Regeringsformens §§ 64 och 65 samt Ansvarighetslagens för Statsrådets ledamöter § 5. Detta låter sig, under nuvarande förhållanden, *icke* göra. Ansvarighetslagen för Statsrådets ledamöter föreskrifver nemligen i § 11, att »hvad emot Statsråds protokoll intill den dag, då riksdagen börjas, under då påstående riksdag icke anmärkt blifver, derå må sedan vid påföljande riksdagar åtal icke ega rum»; — hvarjemte Regeringsformens § 107 sista moment innehåller, att »allt hvad Riksdagen efter granskning godkänt eller lemnat oanmärkt, bör anses hafva vunnit décharge i afseende på det granskade, och ingen ny, till ansva-

riighet förbindande, granskning af ny Riksdag i samma mål vara tillåten». — Som nu *de* statsräkenskaper, som motsvara de i Konstitutions-Utskottet till granskning föreliggande statsrådsprotokoll, *icke* finnas för samma Utskott eller för Stats-Utskottet, lika litet som för Riksdagen, tillgängliga eller reviderade, kunna nämnda myndigheter icke rätt bedöma, i hela sitt omfång, huruvida en Statsrådets ledamot underlåtit att, på sätt Regeringsformens §§ 64 och 65 föreskrifva, till protokollet göra föreställningar emot användande af rikets ordinarie statsmedel, eller åtagen beviljning, annorlunda än fastställt blifvit, eller försummat att i sådant fall till protokollet anföra, hvad »Rikets Ständer» i denna del förordnat; — eller, på sätt i 5 § Ansvarighetslagen för Statsrådets ledamöter anföres, underlåtit att emot ett sådant lagstridigt steg göra föreställning; — eller det vållat eller befrämjat genom uppsåtligt eller bevisligt fördöljande af någon upplysning — och dessa protokoll, en gång granskade och décharge lemnad, kunna sedermera ej vidare åtalas.

Till förekommande af ofvannämnda svåra olägenheter torde lämpligast vara att åstadkomma den ändring i § 107 sista momentet Regeringsformen och motsvarande föreskrift i § 11 Ansvarighetslagen för Statsrådets ledamöter, att, oafsedt den granskning Konstitutions-Utskottet vid hvarje riksdag företager af Statsrådets protokoll under närmast föregående året, Riksdagens med anledning deraf lemnade décharge icke bör förhindra ett följande Konstitutions-Utskott och en följande Riksdag att på grund af verkställd revision, genom Riksdagens revisorer, af statsverkets räkenskaper, när sådan revision på behörigt sätt till Riksdagens kunskap kommit, göra de anmärkningar mot Statsrådets ledamöter, enligt §§ 64 och 65 Regeringsformen samt § 5 i Ansvarighetslagen för Statsrådets ledamöter, hvartill sistnämnda revision kan föranleda.

På grund häraf får jag föreslå följande förändrade lydelse af § 107 sista momentet i Regeringsformen:

»Allt hvad Riksdagen efter granskning godkänt eller lemnat oanmärkt, bör anses hafva vunnit décharge i afseende på det granskade, och ingen ny, till ansvarighet förbindande, granskning af ny Riksdag i samma mål vara tillåten»; *utom hvad angår det ansvar Statsrådets ledamöter, enligt §§ 64 och 65 Regeringsformen, äro underkastade och hvarå åtal må ega rum vid den riksdag, som erhållit behörig del af senaste af Riksdagens revisorer granskade statsverkets räkenskaper.*

»Dock bör, oaktadt den af Riksdagens Utskott — —
— — — embetsbefattning tillkommer.»

Om remiss af denna motion till Konstitutions-Utskottet får jag
vördsamt anhålla.

Stockholm den 26 April 1884.

R. Klinckowström.
